מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מילים חשובות הקשורות לחנוכה בעברית ובשפות נוספות
- להבין ערכים מרכזיים של החג: אור, תקווה, נס
- לתרגל קריאה של ציטוטים קצרים מן המקורות על אור וחושך

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנה: מילים בעברית ובשפות נוספות

1. ב – דבר מיוחד ולא טבעי שקרה
2. ב – מזל קשת
3. ב – המנורה שמדליקים בה נרות בחנוכה
4. ב – אמונה שדברים טובים יקרו
5. ב – נס
6. ב – הגשם הראשון והאחרון בעונה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך מצוין בלוח החודש
2. לא נכון – הסביבון הוא צעצוע מסתובב למשחק
3. נכון – כך נהוג בהדלקת החנוכייה
4. לא נכון – יש מנהגים שונים כמו חג הבנות ומאכלים מיוחדים
5. לא נכון – ערבות הדדית היא עזרה ודאגה הדדית בין אנשים
6. נכון – כך מוזכר במנהגי החג

חלק ג' – השלמת משפטים

1. נס
2. חנוכייה
3. חורף
4. סביבון
5. תקווה

חלק ד' – התאמה: עברית ושפות נוספות

- 1 – ו (candle)
- 2 – ד (light)
- 3 – א (семья)
- 4 – ג (حانوكا)
- 5 – ב (toupie)
- 6 – ה (אינוּ)

חלק ה' – מן המקורות – ציטוטים על אור וחושך

1. כי החג חל בימים הקצרים והחשוכים של החורף, והדלקת הנרות מסמלת תקווה וחידוש גם בזמן קשה
2. אור מסמל ידיעה, חום ותקווה גם כשסביב חושך וקושי

חלק ו' – כתיבה אישית

1. תשובה אישית; לבדוק שהתלמיד/ה מתאר/ת מנהג ברור וקשור לחג, ולא רק עובדה כללית
2. תשובה אישית הקושרת את הערך למשהו אמיתי בחיי התלמיד/ה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- נס = דבר מיוחד ולא טבעי שקרה
- כל תשובה נכונה לפי המילון החזותי
- תשובה אישית מנומקת

טיפים להפעלה:

- אפשר להשתמש בלוח המילים החזותי כעזר במהלך הפתרון
- מומלץ לעודד תלמידים לשתף מנהגים ממדינות המוצא שלהם בעל פה או בכתב
- לפעילות ההתאמה אפשר להוסיף הקראה קולית של המילים לפי הצורך

דף תרגול: חודש כסליו וחנוכה – ערכים ומילים

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

חודש כסליו הוא חודש החורף שבו חל חג החנוכה. בדף זה נתרגל מילים חשובות, ערכים ומנהגים הקשורים לחג, ונכיר גם איך חוגגים אותו בקהילות שונות בעולם.

1 חלק א' – הבנה: מילים בעברית ובשפות נוספות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי המשמעות של המילה 'נס' הקשורה לחנוכה?

א) צעצוע מסתובב ב) דבר מיוחד ולא טבעי שקרה ג) נר קטן ד) שם של חודש

2. באיזה מזל נמצא חודש כסליו?

א) מזל דלי ב) מזל קשת ג) מזל טלה ד) מזל דגים

3. מהי 'חנוכייה'?

א) ספר תפילה ב) המנורה שמדליקים בה נרות בחנוכה ג) סוג של סביבון ד) שם של חג אחר

4. מה המשמעות של המילה 'תקווה'?

א) פחד מהעתיד ב) אמונה שדברים טובים יקרו ג) כעס על משהו ד) שכחה של העבר

5. איזו מילה מתורגמת לאנגלית כ-'miracle'?

א) אור ב) נס ג) גשם ד) חורף

6. מהם 'יורה ומלקוש'?

א) שני חגים ב) הגשם הראשון והאחרון בעונה ג) שמות של נרות ד) סוגי סביבונים

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	חנוכה חל בחודש כסליו.	☐	☐
2	הסביבון הוא כלי שמשתמשים בו בתפילה.	☐	☐
3	בכל יום מימי החנוכה מוסיפים עוד נר אחד.	☐	☐
4	בכל הקהילות בעולם חוגגים חנוכה באותו מנהג בדיוק.	☐	☐
5	'ערבות הדדית' פירושה שכל אחד דואג רק לעצמו.	☐	☐
6	לביבות הן מאכל מסורתי של חג החנוכה.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה _____ פירושה דבר מיוחד ולא טבעי שקרה.

2. ה_____ היא המנורה שמדליקים בה נרות בחנוכה.

3. חודש כסליו הוא חודש ה_____ .

4. _____ הוא צעצוע מסתובב שמשחקים בו בחנוכה.

5. המילה _____ פירושה אמונה שדברים טובים יקרו.

4 חלק ד' – התאמה: עברית ושפות נוספות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נר	___	**א.** семья
2. אור	___	**ב.** toupie
3. משפחה	___	**ג.** حانوكا
4. חנוכה	___	**ד.** light
5. סביבון	___	**ה.** ዝናብ
6. גשם	___	**ו.** candle

5 חלק ה' – מן המקורות – ציטוטים על אור וחושך

ענו בקצרה.

1. מדוע לדעתכם נבחר הנושא 'אור בחושך' כערך מרכזי בחג החנוכה?

2. מה הקשר בין המילה 'אור' לבין הערך 'תקווה'?

6 חלק ו' – כתיבה אישית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. ספרו על מנהג חנוכה מארץ המוצא שלכם או של המשפחה שלכם – מה עושים, מה אוכלים, מה מיוחד בו?

2. בחרו אחד מהערכים (אור, תקווה, נס, אומץ, ערבות הדדית) וכתבו משפט קצר שבו תסבירו למה הערך הזה חשוב לכם.

כרטיס יציאה

מהי המשמעות של המילה 'נס'?

כתבו מילה אחת הקשורה לחג בשפה נוספת שלמדתם היום

מה הערך שהכי דיבר אליכם בפינת הערכים ולמה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀